

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNIA

DATA URODZENIA UCZNIA

dzień

mięsiąc

rok

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

miejsce na naklejkę z kodem

☐ dysleksja

SPRAWDZIAN W SZÓSTEJ KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ „Warzywa”

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 8 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.

2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i datę urodzenia.

3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.

4. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.

5. W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek na karcie odpowiedzi:

A

B

C

D

6. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

B

C

D

6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

B

C

D

8. Rozwiązania zadań od 21. do 25. zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

9. Ostatnia strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

2003

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów do uzyskania: 40

Śróstoklasisto! Mniej więcej tak będzie wyglądała pierwsza strona arkusza sprawdzianu. Przyjrzyj się jej. Będiesz wiedział, jak ją wypełnić i jak zapisać odpowiedzi.

Warzywa
Gilbert nie był przyzwyczajony do podobnych porażek. Ta czerwonołosa Shirley o ostrym podbródku i ogromnych oczach, jakich nie miała żadna inna dziewczynka, musi na niego spojrzeć! Nagle chłopiec chwycił jeden z jej długich warkoczy i powiedział przenikliwym szeptem:
– Marchewka! Marchewka!
Wtedy Ania spojrzała na niego z wściekłością. Więcej niż tylko spojrziała. Zerwała się z miejsca, zapominając o cudownych marzeniach. Spojrzała na Gilberta z furją i pogardą i powstrzymując łzy gniewu, zawołała:
– Ty wstrętny, obrzydliwy chłopaku! Jak śmiesz!
Słowa te przypieczętowało uderzenie tabliczką do kaligrafii, która w zetknięciu z głową chłopca rozpadła się na kawałki.
Lucy Maud Montgomery *Ania z Zielonego Wzgórza*, przeł. J. Ważbińska, Podśiedlik-Raniowski i Spółka – sp. z o. o., Poznań 1995

Zadanie 1.
Gilbert chwycił warkocz i powiedział: *Marchewka!*, ponieważ chciał, aby Ania
A. podała mu to warzywo.
B. zwróciła na niego uwagę.
C. przestraszyła się.
D. zmieniła fryzurę.

Zadanie 2.
Zachowanie Gilberta sprawiło, że Ania
A. zawstydziała się. B. roześmiała się.
C. oburzyła się. D. zaczęła płakać.

Zadanie 3.
W tekście wyraz *marchewka* odnosi się do
A. kształtu twarzy. B. koloru włosów.
C. sylwetki. D. charakteru.

Zadanie 4.
Książkę, z której pochodzi powyższy fragment, znajdziesz w bibliotece, w katalogu alfabetycznym pod literą
A. A B. L C. M D. P

Warzywa to rośliny uprawne, których częściami jadalnymi, w zależności od gatunku, mogą być: liście, korzenie, owoce, łodygi, nasiona, kwiatostany. Rośliny te są bogatym źródłem składników odżywczych (zwłaszcza witamin i soli mineralnych) oraz błonnika. Najlepiej spoży-

wać je na surowo lub gotowane na parze, bo zachowują wtedy więcej składników odżywczych niż w postaci przetworzonej.

Zadanie 5.
Które części warzyw są spożywane?
A. Tylko części nadziemne.
B. Tylko części podziemne.
C. Wszystkie części.
D. Jedynie korzenie i łodygi.

Zadanie 6.
Warzywa są przede wszystkim źródłem
A. białka i cukrów.
B. witamin i soli mineralnych.
C. błonnika i białka.
D. cukrów i soli mineralnych.

Zadanie 7.
Która z potraw o takiej samej masie zawiera najwięcej witamin?
A. Surówka z pomidorów.
B. Zupa pomidorowa.
C. Smażone pomidory.
D. Sos pomidorowy.

Zadanie 8.
Aby zastąpić w wypracowaniu powtarzający się wyraz „jeść”, należy skorzystać ze słownika
A. ortograficznego.
B. wyrazów bliskoznacznych.
C. wyrazów obcych.
D. poprawnej polszczyzny.
Patrząc na mapę u góry strony, rozwiąż zadania od 9. do 12.

Zadanie 9.
Skąd pochodzą ziemniaki?
A. Z Ameryki Północnej.
B. Z Ameryki Południowej.
C. Z Europy.
D. Z Azji.

Zadanie 10.
Najkrótsza droga z Polski do kraju, z którego pochodzą ogórki, prowadzi w kierunku
A. południowo-zachodnim.
B. południowo-wschodnim.
C. północno-zachodnim.
D. północno-wschodnim.

Zadanie 11.
Przez teren, z którego pochodzi dynia olbrzymia, przechodzi południk
A. 60° długości geograficznej zachodniej.
B. 60° długości geograficznej wschodniej.

Na mapie świata zaznaczono miejsca, z których przypuszczalnie pochodzą niektóre warzywa

ziemniak pomidor dynia dynia olbrzymia fasola burak cebula marchew bób kapusta ogórek

Mapa do zadań 9–12

C. 20° długości geograficznej zachodniej.
D. 20° długości geograficznej wschodniej.

Zadanie 12.
Które warzywo pochodzi z Ameryki Północnej?
A. Bób. B. Pomidor.
C. Cebula. D. Dynia zwyczajna.

Zadanie 13.
W XVI wieku sprowadzono do Polski włoszczyznę. Wiek XVI obejmuje lata
A. 1500-1599 B. 1501-1600
C. 1600-1699 D. 1601-1700

Ryszard Przymus
W spiżarni
W spiżarni lato na nas czeka zamknięte w słojach, w szklanych wekach.
Jest w niej ogródek i sad, i pole ze swym zapachem, smakiem, kolorem.

Otwórzmy słoik. Warto spróbować jak będzie lato w ziemie smakować?
Z książki K. Lankiewicz *Wybór wierzy okolicznościowych dla klas I-III*, WSiP, Warszawa 1990

Zadanie 14.
Zwrot „w spiżarni lato na nas czeka” to
A. porównanie.
B. epitet.
C. przenośnia.
D. wyrazy dźwiękonaśladowcze.

Zadanie 15.
Z wiersza wynika, że wspomnienie lata zimą może wywołać
A. oglądanie kolorowych obrazów.
B. śpiewanie piosenek o lecie.
C. jedzenie przetworów.
D. spacer w sadzie, w ogrodzie.

Zadanie 16.
Które narządy zmysłów odbierają smak, zapach, kolor?
A. Oko, skóra, nos.
B. Język, oko, ucho.
C. Język, nos, oko.
D. Skóra, język, nos.

Ogród warzywny ma kształt prostokąta o wymiarach 15x20 m. Połowę ogrodu przeznaczono na ziemniaki, $\frac{1}{3}$ na włoszczyznę, a pozostałą część na uprawę ogórków.
Zadania 17., 18., 19. odnoszą się do powyższego tekstu.

Zadanie 17.
Jaką część ogrodu przeznaczono na uprawę ogórków?

A. $\frac{1}{2}$ B. $\frac{2}{3}$ C. $\frac{1}{6}$ D. $\frac{1}{3}$

Zadanie 18.
Który z rysunków (*u góry*) przedstawia plan zagospodarowania tego ogrodu?

A. ogórki włoszczyzna
ziemniaki

B. ziemniaki
włoszczyzna
ogórki

C. ogórki ziemniaki włoszczyzna

D. ziemniaki włoszczyzna
ogórki

1 cm

Rysunek do zadań 18 i 19

Zadanie 19.
W jakiej skali wykonano plan ogrodu warzywnego (*patrz rysunek*)?
A. 1: 50 B. 1: 500
C. 1: 5000 D. 1: 50000

Przepis na surówkę z marchwi, jabłek i chrzanu
Składniki: 25 dag marchwi, 10 dag jabłek, 5 dag chrzanu, $\frac{1}{8}$ śmietany, sól i cukier do smaku
Sposób przygotowania: Chrzan, marchew, jabłka umyć i obrać. Zetrzeć na grubej tarce, wymieszać ze śmietaną. Przyprawić solą i cukrem do smaku.
Na podstawie A. Szafronowskiej *Warzywa korzeniowe w ogrodzie i w domu*, Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 1984

Zadanie 20.
Aby przygotować surówkę dokładnie według podanego przepisu, należy wziąć
A. dwa razy więcej chrzanu niż jabłek.
B. dwa razy więcej jabłek niż chrzanu.
C. dwa razy mniej jabłek niż chrzanu.
D. pięć razy mniej jabłek niż marchwi.

Zadanie 21.
Uzupełnij tabelę (*u dołu strony*), podając, ile należy użyć jabłek, chrzanu i śmietany, aby przygotować surówkę z kilograma marchwi zgodnie z podanym wyżej przepisem.

Zadanie 22.
Ogórki zawierają aż 95% wody, natomiast ich wartość energetyczna jest niewielka i wynosi około 8 kcal w 10 dag świeżej masy.
a) Oblicz, ile jest wody w 20 kg świeżych ogórków. Wynik podaj w litrach, przyjmując, że 1 kg wody to 1 l.

	marchew [kg]	jabłka [kg]	chrzan [kg]	śmietana [l]	sól, cukier
masa składników surówki wg przepisu	0,25	0,10	0,05	$\frac{1}{8}$	do smaku
obliczana masa składników w surówce	1,00				do smaku

b) Oblicz, jaka jest wartość energetyczna (kaloryczna) 20 kg świeżych ogórków. Zapisz wszystkie obliczenia.
Odpowiedzi:.....

Fasola ma palowy system korzeniowy. Składa się on z głównego korzenia (pala) i odchodzących od niego korzeni bocznych. Korzeń palowy marchwi jest gruby, bo gromadzi substancje pokarmowe. Cebula tworzy wiązkowy system korzeniowy, który składa się z licznych cienkich korzeni tworzących wiązkę.

Zadanie 23.
Na podstawie informacji z tekstu dorysuj odpowiednie korzenie do części nadziemnych warzyw.

Zadanie 24.
Opisz dowolne warzywo. Napisz też, czy lubisz je jeść. Uzasadnij odpowiedź

Zadanie 25.
Jak oceniasz postępowanie Ani i Gilberta – bohaterów pierwszego tekstu? Uzasadnij swoją odpowiedź. Twoja praca powinna zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca (na pracę wyznacza się jedną stronę A4).
Autorzy:
MALGORZATA KOŁTONIAK-SKIBIŃSKA,
DANUTA GRABOWSKA, HELENA JĘDRASIK
WYDZIAŁ SPRAWDZIANÓW CKE
Klucz odpowiedzi – s. 4

GAZETA WYBORCZA Wtorek 1 kwietnia 2003 www.gazeta.pl

2